

Harpalus autumnalis

Höstfrölöpare

Skalbaggar, Jordlöpare m.fl.

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Akut hotad (CR)
B1ab(iii)+2ab(iii)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Carabidae (jordlöpare), **Släkte:** *Harpalus*, **Art:** *Harpalus autumnalis* - höstfrölöpare (Duftschmid, 1812) **Synonymer:**

Kännetecken

En 7,5–9,5 mm lång jordlöpare med jämbred, något klumpig och tillplattad kroppsform. Grundfärgen är svartbrun med halssköldens sidor, täckvingarnas sidokanter samt ben och antenner ljusare gulbruna. Arten är svårbestämd, och bestämningen bör kontrolleras av en specialist.

Utbredning och status

I Sverige och Norden endast känd från ett mycket begränsat område vid Löderups strandbad i sydöstra Skåne. Arten påträffades där för första gången 1951, och har sedan dess återfunnits vid flera tillfällen. Utbredd i Mellaneuropa, söderut till Jugoslavien och österut till Ural.

Ekologi

Lever på öppen, torr sandmark i solexponerat söderläge, med gles och sparsam vegetation av fältmalört, backtimjan o.s.v. Det första fyndet gjordes i en gammal sandtäkt, som nu är helt igenvuxen med beskuggande träd och buskar. Arten har dock under senare år påträffats vid flera tillfällen på en annan lokal i närheten, där åsslutningen ännu hålls öppen genom bete. Området kring Löderups strandbad är som helhet stätt i igenväxning, och artens framtid på lokalen är mycket osäker. Höstfrölöparen övervintrar enligt mellaneuropeisk litteratur som fullbildad och genomgår larvutvecklingen under sommaren. De svenska fynden är gjorda såväl under högsommaren som under augusti.

Hot

Fremsta hotet mot arten är att Kåsebergaåsens sluttning till stor del är ohävdad och stadd i igenväxning. Den enda populationens isolerade läge och ringa storlek gör den dessutom mycket sårbar för alla slags ingrepp, liksom för rena slumpfaktorer.

Åtgärder

Åtgärder måste vidtas för att öka arealen sandmark i tidig successionsfas längs Kåsebergaåsens sydsluttning. Här behövs röjning av träd och buskar samt fläckvis avbanning av vegetation och humustäcke på igenvuxna ytor. Den beteshävdade arealen bör också utvidgas.

Naturvård

Åtgärdsprogram: Fastställt

Litteratur

Landin, B.-O. 1952. *Harpalus autumnalis* Dft. i Sverige (Col. Carab.) Entomologisk Tidskrift 73: 146-150.

Författare

Håkan Ljungberg 2005. © ArtDatabanken, SLU 2005.